

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 30/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. januára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou [REDACTED], [REDACTED], v mene ktorej koná advokát a konateľ [REDACTED], ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C/155/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júna 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C/155/2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ doručil 4. septembra 2013 okresnému súdu návrh na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Spolu s podaním návrhu zaplatil sťažovateľ kolkovými známkami poplatok vo výške 16,50 €. Okresný súd výzvou z 15. januára 2014 vyzval sťažovateľa na doplatenie súdneho poplatku vo výške 83 € do 15 dní od doručenia výzvy pod hrozbou zastavenia konania. Sťažovateľ zaplatil 5. februára 2014 na účet súdu poplatok len vo výške 33 €. Pretože sťažovateľ v súdom stanovenej lehote nezaplatil súdny poplatok v určenej výške, okresný súd uznesením č. k. 4 C/155/2013-20 z 20. februára 2014 konanie zastavil. Uznesenie okresného súdu bolo sťažovateľovi doručené 3. marca 2014.

Sťažovateľ zaplatil zvyšnú sumu súdneho poplatku 18. marca 2014, v posledný deň lehoty určenej na podanie odvolania proti uzneseniu o zastavení súdneho konania, a očakával postup okresného súdu v zmysle § 10 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), podľa ktorého súd uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku zruší, ak poplatník zaplatí súdny poplatok do konca lehoty na podanie odvolania. Okresný súd však vo veci sťažovateľa ďalej nekonal, preto sťažovateľ listom z 1. decembra 2014 vyzval okresný súd na ďalší postup v konaní.

Keďže okresný súd nereagoval na podanie sťažovateľa, sťažovateľ sa sťažnosťou na prietahy v konaní podanou 27. februára 2015 obrátil na predsedu okresného súdu a žiadal ho o prešetrenie postupu súdu. Predseda okresného súdu v odpovedi na sťažnosť sťažovateľa sp. zn. Spr. 1008/15 zo 4. marca 2015 vyhodnotil sťažnosť sťažovateľa ako neopodstatnenú a oznámil mu, že vec vedená pod sp. zn. 4 C 155/2013 bola právoplatne skončená uznesením z 20. februára 2014 právoplatným 19. marca 2014.

K postupu okresného súdu sťažovateľ uvádza:

«Podľa sťažovateľa došlo zo strany okresného súdu k takému postupu, ktorý mu v konečnom dôsledku zamedzil prístup k súdu a to z týchto dôvodov.

V prvom rade, sťažovateľ bol upovedomený o možnosti zaplatiť súdny poplatok, resp. doplatiť jeho zvyšok, v lehote určenej na podanie odvolania proti zastavujúcemu uzneseniu. Sťažovateľ tento doplatok súdneho poplatku zaplatil v posledný deň tejto lehoty (18. marec 2014), no okresný súd vychádzal z toho, že poplatok bol zaplatený až dňom jeho pripísania na účet okresného súdu.

Takýto výklad považuje sťažovateľa za príliš formalistický, ktorý nenapĺňa zmysel čl. 46 ods. 1 ústavy, pričom aj z komparatívneho hľadiska (viď vyššie cit. nález Ústavného súdu ČR z 1.4.2003, sp. zn. II. ÚS 560/2001), aj zo systematického hľadiska je potrebné lehoty upravené v zákone o súdnych poplatkoch považovať za lehoty procesnoprávne, nie hmotnoprávne, pričom v rámci lehoty procesnej treba považovať za úkon (v tomto prípade poukázanie platby súdneho poplatku okresnému súdu) za vykonaný v čas, ak je vykonaný v posledný deň tejto lehoty. Podľa sťažovateľa nemôže byť pripísané jemu na vrub skutočnosť, že medzibankový prevod a samotné spárovanie platieb v pokladni okresného súdu trvá niekoľko dní, pričom účastník konania nemôže vopred predvídať, koľko dní tento proces môže trvať. Má za to, že súdny poplatok (resp. jeho zvyšok) doplatil okresnému súdu včas podľa poučenia zo zastavujúceho uznesenia v posledný deň lehoty na podanie odvolania, no ten formalistický uvedený vyhodnotil tak, že poplatok zaplatil oneskorene.

Druhou skutočnosťou je, že v nadväznosti na tento právny názor okresného súdu, okresný súd takpovediac „nechce“ rozhodnúť (nerozhodne) o zrušení zastavujúceho uznesenia. Tým v konečnom dôsledku je bránené sťažovateľovi v práve na prístup k súdu, nakoľko bez tohto zrušenia nebude a nemôže okresný súd v konanie vo veci samej pokračovať a sťažovateľ sa nemôže domôcť ochrany svojich vlastníckych práv (spor vo veci samej sa týkal platnosti kúpnej zmluvy k časti nehnuteľnosti).

Sťažovateľ si je vedomý toho, že môže iniciovať nové súdne konanie, no v takom by nebol úspešný. Totiž, sťažovateľ si v danom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4C/155/2013 uplatňuje nároky titulom dôvodov relatívnej neplatnosti podľa § 40a Občianskeho zákonníka, v prípade ktorej sa vyžaduje, aby boli tieto dôvody relatívnej neplatnosti právneho úkonu uplatnené najneskôr do lehoty troch rokov, od kedy k úkonu

došlo. Podanie nového návrhu preto sťažovateľovi by nevyriešilo ochranu jeho nárokov, nakoľko v takomto prípadnom nanovo iniciovanom súdnom konaní by nebol úspešný už len z dôvodu premlčania možnosti dovolávať sa dôvodov relatívnej neplatnosti (inak povedané, podal by ju po uplynutí lehoty troch rokov odkedy k namietanému právnomu úkonu a prevodu majetku došlo).

V skratke, namietaným postupom okresný súd porušil základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, na prístup k súdu.»

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo veci jeho sťažnosti vydal tento nález:

„1. Základné právo [redacted] podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Malacky, spočívajúcom v odmietnutí rozhodnúť o zrušení uznesenia zo dňa 20. februára 2014, č. k. 4C/155/2013-20, porušené boli.

2. Okresnému súdu Malacky sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/155/2013 rozhodol vo veci uznesenia o zastavení konania podľa príslušných ustanovení zákona o súdnych poplatkoch.

3. Sťažovateľovi [redacted] sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 000 EUR (slovom tisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Malacky povinný zaplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Malacky je povinný uhradiť sťažovateľovi, [redacted], náhradu trov právneho zastúpenia na účet jej právneho zástupcu do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou námietok sťažovateľa sú tvrdenia o porušení jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom súdu, ktorý nekonal, aj keď v zmysle § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch konať mal, a tým mu zamedzil prístup k súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6. ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch prvostupňový súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak poplatník zaplatí súdny poplatok do konca lehoty na podanie odvolania. Prvostupňový súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku aj vtedy, ak bolo konanie prerušené podľa osobitného predpisu a správca v ňom pokračuje namiesto poplatníka.

Uvedené ustanovenie upravuje možnosť v odvolacej lehote zaplatiť súdny poplatok s následkom zrušenia uznesenia o zastavení konania v prípade, ak proti rozhodnutiu o zastavení konania je odvolanie prípustné. V sťažovateľovom prípade bolo proti uzneseniu o zastavení konania odvolanie prípustné do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, čo sťažovateľ využil a v posledný deň lehoty na podanie odvolania zvyšok nezaplatenej časti súdneho poplatku doplatil. Konajúci súd na základe tejto skutočnosti mal rozhodnúť o zrušení rozhodnutia o zastavení konania a ďalej vo veci konať, keďže bola naplnená skutková podstata predpokladaná citovaným ustanovením zákona o súdnych poplatkoch.

Sťažovateľ namietal nečinnosť okresného súdu sťažnosťou na prietahy v konaní podľa § 62 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Jeho sťažnosť vyhodnotil predseda okresného súdu ako neopodstatnenú z dôvodu, že vec bola právoplatne skončená.

Sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu uvádza ako dôvod porušenia ním označených práv skutočnosť, že okresný súd v jeho veci nekoná, avšak v samotnom texte svojej sťažnosti ani v jej petite sa nedožaduje ochrany základného práva na konanie bez prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Z uvedeného dôvodu ústavný súd prerokoval sťažnosť len v rozsahu namietaného porušenia tých práv, ktorých vyslovenia sa sťažovateľ domáhal v návrhu na rozhodnutie.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatoval, že medzi napadnutým postupom okresného súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. januára 2016